

**Szkoła Podstawowa nr2
im. Kombatantów Ziemi Gryfowskiej
w Gryfowie Śląskim**

**Szkolny Program
Wychowawczo-Profilaktyczny**

Rok szkolny 2022/2023

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły Podstawowej nr2 w Gryfowie Śląskim.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082) – art. 26 ust. 2, art. 84 ust. 2.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.) - § 13.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 2 w Gryfowie Śląskim opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania

wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących potrzeb rozwojowych uczniów oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym. Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

I. Wizerunek absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 2 w Gryfowie Śląskim aktywnie funkcjonuje w swoim otoczeniu. Czuje się członkiem społeczności regionalnej, obywatelem swojego kraju, patriotą i Europejczykiem. Pozytywnie patrzy na świat, siebie i innych ludzi. Traktuje naukę jako coś oczywistego. Posiada zainteresowania, którym poświęca swój czas i które stara się rozwijać.

Cechy absolwenta to:

✓ otwartość

Chętnie i skutecznie nawiązuje komunikację, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Interesuje się stawianymi przed nim zadaniami, potrafi realizować swoje działania zgodnie z wcześniej ustalonym planem.

✓ odpowiedzialność

Przewiduje skutki swoich działań i wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia. Jest gotowy ponieść konsekwencje swoich czynów. Cieszy się z sukcesów. Akceptuje porażki, ale jeśli jest w stanie, wytrwale i konsekwentnie szuka rozwiązań alternatywnych. Napotykając na problem, stara się go rozwiązać. Jeśli trzeba, zwraca się o pomoc do osób ze swego najbliższego otoczenia i korzysta z niej. Wykorzystuje nowe źródła wiedzy. Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności za efekty jej aktywności. Dbą o bezpieczeństwo swoje i swoich kolegów. Zgłasza osobom dorosłym wszelkie sytuacje niebezpieczne. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (w tym Covid-19). Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego).

✓ **prawość**

Zna i przestrzega system wartości obowiązujący w otoczeniu. Jest tolerancyjny wobec innych postaw i poglądów, religii, ras, narodowości. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje. Szanuje tradycje szkoły i Ojczyzny.

II. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego i formy ich realizacji

1.Sfera intelektualna ucznia:

- budzenie ciekawości poznawczej,
- rozwijanie twórczego myślenia,
- kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy i analizy,
- kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji,
- pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu.

Formy realizacji

- organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych, zawodów sportowych,
- indywidualna praca z uczniem zdolnym na lekcji i zajęciach pozalekcyjnych,
- zachęcanie uczniów do rozwijania swoich zdolności i zainteresowań na zajęciach pozalekcyjnych,
- motywowanie aktywności poprzez prezentacje osiągnięć uczniów (np. wystawy, wieczorki autorskie, autoprezentacje, festiwale osiągnięć, stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wszystkich przedmiotów).

2.Sfera emocjonalna ucznia:

- pomoc w samopoznaniu, samoocenie ,
- rozwijanie umiejętności akceptacji siebie,
- kształtowanie umiejętności trafnej oceny własnych reakcji,
- pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i radzeniu sobie ze stresem,
- budzenie empatii,
- wdrażanie postaw asertywnych,
- przeciwstawianie się złu, agresji i patologii,
- rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem,

Formy realizacji

- indywidualna opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych oraz dziećmi wymagającymi indywidualnego traktowania ze względu na deficyty emocjonalne i intelektualne oraz sytuacje losowe i związane z wybuchem wojny i nauką dzieci z Ukrainy.
- wdrażanie programów rozwijających umiejętności interpersonalne
- stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych
- monitoring samopoczucia uczniów w grupie, w klasie, w szkole,
- stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałającym stresom
- wdrażanie programu adaptacyjnego dla uczniów klas pierwszych (integracja)
- współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną,

- gromadzenie dokumentacji wychowawczej zawierającej spostrzeżenia dotyczące negatywnych postaw i zachowań poszczególnych uczniów,
- nie wzbudzać u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju.
- właściwe prowadzenie wielu trudnych dyskusji z uczniami

3.Sfera społeczna ucznia:

a) funkcjonowanie w grupie:

- kształtowanie umiejętności słuchania i komunikowania się (werbalnego i niewerbalnego),
- integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie,
- uświadomienie zagrożeń płynących z braku tolerancji (nacjonalizm, subkultury)
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- zgłaszanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu kolegów,
- zwracanie szczególnej uwagi na problem obrażania, ośmieszania, komentowania na portalach społecznościowych w internecie oraz poprzez sms-y,
- poznanie przepisów prawnych dotyczących odpowiedzialności za swoje zachowanie.

Formy realizacji

- umożliwianie uczniom wejścia w różne role-koordynatora, inicjatora, wykonawcy
- organizowanie wspólnych wieczorków klasowych, dyskotek, wyjść, wycieczek i wyjazdów,
- określenie charakteru zespołu poprzez ustalanie wspólnych zainteresowań grupy
- podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych
- wspieranie inicjatyw uczniów – gazetka szkolna, gazetki klasowe,
- organizowanie dodatkowych zajęć nauki języka polskiego dla uczniów z Ukrainy.,
- dostosowywanie informacji o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka,

b) funkcjonowanie w rodzinie:

- kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny zjawisk interpersonalnych we własnej rodzinie,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje,

Formy realizacji

- realizacja wychowania do życia w rodzinie,
- w ramach możliwości spotkania ze specjalistami (pielęgniarką, psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym),
- praca wychowawcza w oparciu o analizę tekstów i przykładów literackich.

c) funkcjonowanie w społeczeństwie:

- kształtowanie postaw obywatelskich,
- wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych,
- powiązanie tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi, poznawanie dziejów przodków,
- wdrażanie do samorządności,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie wobec kolegów i członków rodziny,
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej,
- orientacja zawodowa i planowanie kariery,
- kształtowanie postaw, wychowanie do wartości,
- kształtowanie integrację kulturową uczniów ukraińskich i polskich,

Formy realizacji

- wprowadzenie elementów wychowania regionalnego na lekcjach różnych przedmiotów, udział w konkursach o charakterze regionalnym, wycieczki
- poznawanie dziejów narodowych poprzez różnorodne działania (spotkania z kombatantami, wywiady, inscenizacje, montaż literacko – muzyczne)
- organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi.

4.Sfera kultury ucznia:

- kultywowanie tradycji narodowych, religijnych, rodzinnych,
- kształtowanie umiejętności odczytywania różnorodnych tekstów kultury
- zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu,
- pomoc w odnajdywaniu przez uczniów swego miejsca w świecie oraz określeniu jego relacji do tradycji i współczesności.
- dbanie o kulturę osobistą, przestrzeganie zasad savoir- vivre oraz ustalonego w statucie stroju galowego, podczas różnorodnych sytuacji życia szkolnego (akademie, uroczystości szkolne, itp). Przestrzeganie ustalonych reguł zachowania podczas tych uroczystości.
- zwracanie szczególnej uwagi na problem obrażania, ośmieszania, komentowania na portalach społecznościowych w internecie oraz poprzez sms-y,
- doskonalenie umiejętności komunikowania się, kultury słowa.

Formy realizacji

- wystawy prezentujące dorobek kulturowy,
- wyjazdy do muzeów i galerii sztuki,
- czytanie różnorodnych tekstów kultury i ich interpretacja.
- pogadanki, prelekcje, warsztaty,
- stwarzanie warunków do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazania różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśniania tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń.

5.Sfera zdrowotna ucznia:

- kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, zdrowego odżywiania
- promocja zdrowego stylu życia, podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie oraz przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi,
- uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy,
- przekazywanie modeli aktywnego spędzenia wolnego czasu,
- propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie,
- uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego, problem postępujących zmian klimatycznych.
- bezpieczne korzystanie z Internetu, portali społecznościowych ,
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce

Formy realizacji

- wdrażanie programów profilaktyki uzależnień
- wdrażanie programów dotyczących promocji zdrowia
- włączenie się w ogólnopolskie akcje profilaktyki prozdrowotnej,
- kontynuacja programów proekologicznych m.in. zbiórka surowców wtórnych, udział w akcji "Sprzątanie Świata", i innych,
- wprowadzanie skutecznego sposobu i form porozumiewania się z uczniami ukraińskimi, włączanie ich w życie szkoły, organizowanie wspólnego spędzania czasu podczas różnych, aranżowanych przez szkołę, sytuacji.

IV. Rodzaje działań prowadzonych w szkole.

Działalność wychowawcza:

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych, zapobieganie przemocy i agresji rówieśniczej

- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.
- 12) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.
- 13) odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- 14) utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,

Działalność edukacyjna:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, wojny na Ukrainie) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania,
- 6) dostosowywanie informacji o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka,

Odpowiednio do stopnia zagrożenia, profilaktyka uzależnień prowadzona jest w szkole na trzech poziomach: profilaktyka uniwersalna, selektywna oraz wskazująca. Kryterium tego podziału odnosi się do oceny indywidualnego ryzyka wystąpienia problemów związanych z psychospołecznym funkcjonowaniem i zdrowiem uczniów.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmocnienie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych. Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.
- 3) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- 4) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 5) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 6) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 7) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 8) promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- 9) rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- 10) eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- 11) informowanie o niebezpieczeństwach związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- 12) wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- 13) uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – całej społeczności szkolnej. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych.

Profilaktyka selektywna jest adresowana do dzieci i młodzieży, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w większym stopniu zagrożone wystąpieniem zachowań ryzykownych, problemów zdrowotnych i społecznych

Zadania nauczycieli z obszaru profilaktyki selektywnej dotyczą:

- wczesnego identyfikowania czynników ryzyka przejawiających się w zachowaniu uczniów lub w ich sytuacji szkolnej,
- podejmowania odpowiednich i skutecznych działań, które sprzyjają zainteresowania uczniowi w innych sytuacjach szkolnych niż lekcja (na przerwie, wycieczce, w trakcie wydarzeń, które odbywają się w szkole),
- udzielania dziecku wsparcia emocjonalnego i praktycznego, poprzez doraźną pomoc w konkretnych sytuacjach
- przekazywania informacji, które rozwijają umiejętności psychospołeczne i aspiracje dziecka,
- modelowania właściwych zachowań,

- podjęcia współpracy z różnymi organizacjami czy instytucjami, które działają na rzecz poprawy sytuacji dzieci i niosą im pomoc.

Profilaktyka wskazująca skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń. Należą do nich: niskie osiągnięcia w nauce, niewypełnianie obowiązków szkolnych, wagarowanie, używanie wulgaryzmów, obrażanie innych, napady złości, przyłączanie się do grup młodzieżowych, które wchodzą w konflikt z prawem, zachowania agresywne, używanie substancji psychoaktywnych oraz inne zaburzenia zachowania.

Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

Zadania realizowane przez nauczyciela w ramach profilaktyki wskazującej są podobne jak w przypadku profilaktyki selektywnej. Dodatkowo wymagają one od nauczyciela:

- prowadzenia interwencji profilaktycznej wobec uczniów zachowujących się problemowo,
- motywowania ucznia do zmiany zachowania,
- konsekwencji w podejściu do zachowania problemowego ucznia,
- umiejętności kontrolowania zachowania uczniów w klasie,
- rozwijania wzajemnego zaufania w kontaktach z uczniami,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu uczniów poprzez wzmacnianie poczucia ich wartości i wzmacniania pozycji w grupie,
- pozytywnego reagowania na zmianę zachowania ucznia,
- podejmowania współpracy z rodzicami, a jeśli to konieczne – z sądami rodzinnymi, policją oraz organizacjami pozarządowymi udzielającymi pomocy specjalistycznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka.

V. Podstawowe zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole ,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,

- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyc kadre na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,

- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19 i wybuchu wojny na Ukrainie,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19 i nauką dzieci z Ukrainy.
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19 oraz nauki uczniów z Ukrainy.
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki i wsparcia ,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.
- obserwuje uczniów pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej, informuje uczniów i ich rodziców, jakiego wsparcia może udzielić szkoła oraz do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc.

6. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,

- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- włączają rodziców będących obywatelami Ukrainy w życie szkoły ma także znaczenie dla nich, bo ich więzi ze społecznościami lokalnymi dopiero się tworzą.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu,
- podejmuje działania włączające rówieśników ukraińskich do zaangażowania w różnych przedsięwzięciach szkolnych.

Współpraca szkoły z rodzicami:

1. Informowanie rodziców o wymaganiach stawianych ich dzieciom oraz o celach, programach, formach i metodach pracy klasy i szkoły, a także o zasadach oceniania, promowania i klasyfikowania.
2. Stałe zapoznawanie rodziców z aktualną sytuacją dziecka w szkole ,z postępami w nauce i sprawowaniu oraz wskazywanie możliwości polepszenia tego stanu.
3. Uczucie rodziców, jak mogą pomóc swoim dzieciom w nauce.
4. Udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poszczególnych dzieci.
5. Umożliwienie rodzicom aktywności wychowawczej, kulturalnej i organizacyjnej w klasie i szkole oraz prezentowanie ich osiągnięć w tym zakresie.

6. Włączanie rodziców do organizowania procesu dydaktyczno - wychowawczego w klasie, zachęcanie do udziału w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, na wycieczkach, imprezach klasowych i szkolnych.
7. Uzgadnianie wspólnych zamierzeń i metod działania oraz oceniania efektów.

Formy współpracy:

- Bezpośrednie - zebrania ogólne, zebrania klasowe, zebrania Rady Rodziców, konsultacje indywidualne (w ramach godzin dostępności), wizyty domowe, spotkania okolicznościowe,
- Pośrednie : rozmowy telefoniczne, korespondencja.

VI EWALUACJA PROGRAMU

Chcąc dowiedzieć się czy opracowany program przyniósł oczekiwane rezultaty, czy wywarł na uczniów zamierzony wpływ, trzeba zbadać czy cele programu zostały osiągnięte, czy metody i formy zajęć były właściwie dobrane. Należy też wywnioskować, czego nie udało się zrealizować, czy do programu należy wprowadzić jakieś zmiany. Ewaluacja powinna dotyczyć zarówno przebiegu zajęć, jak i osiągniętych wyników, na podstawie:

- ◆ obserwacji realizowanych projektów, programów, uroczystości szkolnych
- ◆ opinii uczniów o poszczególnych zajęciach –rozmowy ,ankiety
- ◆ opinii rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły.

VII Zagadnienia wychowawcze dla poszczególnych etapów kształcenia

KLASA I – III SP

ZAGADNIENIE WYCHOWAWCZE I TREŚCI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
WZAJEMNE POZNANIE SIĘ.		
1. Udział w zabawach integrujących zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych.	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele
TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU INDYWIDUALNYCH ZAINTERESOWAŃ.		
1.Prowadzenie kół zainteresowań, dodatkowych zajęć sportowych, świetlicowych. 3. Poznawanie ciekawych zawodów. 4. Poznawania własnych zainteresowań i uzdolnień.	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele
POZNANIE REGUŁ ZACHOWANIA W MIEJSCACH PUBLICZNYCH.		
1.Uczniowie stosują formy dobrego zachowania. 2.Biorą udział w szkolnych i pozaszkolnych imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania(uroczystości, wycieczki, itp.).	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele
PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY		
1. Praca nad doskonaleniem swojego charakteru (dostosowanie się do poleceń, upomnień ze strony nauczyciela). 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań np. spotkania z pedagogiem, policjantem, strażakiem, itp. 3. Uczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele

BEZPIECZEŃSTWO.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele zapoznają uczniów z zasadami bezpiecznego zachowania w szkole, na boisku, przejściu przez ulicę, w drodze do szkoły. 2. Organizacja pogadank, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi i zasadami pierwszej pomocy. 4. Zapoznanie uczniów z zasadami BHP na lekcjach. 5. Stosowanie zasad higieny osobistej i reżimu sanitarnego – zgodnie z obowiązującą w szkole procedurą bezpieczeństwa w okresie pandemii COVID-19. 	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele	
WDRAŻANIE UCZNIĄ DO SAMODZIELNOŚCI.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki dotyczące samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych, pracy na lekcji, poruszaniu się po budynkach szkolnych i boiskach. 2. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej -uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele	
TOLERANCJA DLA INNOŚCI. PRAWA DZIECKA.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Poznanie obowiązków i praw ucznia. 3. Uświadomienie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 4. Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji, szacunku dla drugiego człowieka. 	IX-VI	Wychowawca	
KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKO – PATRIOTYCZNYCH.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele	
ELIMINOWANIE NAPIĘĆ PSYCHICZNYCH SPOWODOWANYCH NIEPOWODZENIAMI SZKOLNYMI ORAZ TRUDNOŚCIAMI W KONTAKTACH Z RÓWIEŚNIKAMI.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych oraz innych zajęć specjalistycznych (w ramach potrzeb). 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem, psychologiem (w ramach potrzeb). 3. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną (w ramach potrzeb). 	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele, Pedagog	
PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie do zdrowego odżywiania się. 2. Zachowanie higieny osobistej, choroby wynikające z nieprzestrzegania higieny. 3. Realizacja programów profilaktycznych, konkursów prozdrowotnych. 4. Uczestnictwo w „Programie dla szkół” (mleko, owoce w szkole). 5. Kształcenie i wzmocnianie norm przeciwnych paleniu oraz picciu alkoholu wśród najmłodszych poprzez pogadanki. 6. Uświadamianie uczniów o konieczności dbania o najbliższe otoczenie oraz znaczenie ochrony środowiska, klimatu. 	IX-VI	Wychowawca Nauczyciele Pedagog	
PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona ofiar przemocy (w ramach potrzeb). Rozmowy z uczniami, rodzicami. 2. W razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”. 	Wg potrzeb	Wychowawca Pedagog	

POMOC RODZICOM W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH.			
1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole. 2. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Konsultacje dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły.	IX-VI	Wychowawca Pedagog	

KLASY IV-VIII

ZAGADNIENIE WYCHOWAWCZE I TREŚCI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
ORGANIZACJA ŻYCIA KLASY		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wybieramy samorząd klasowy - Integracja grupy poprzez wspólne działania - WYROBIENIE u uczniów przekonania o konieczności współdziałania, współdecydowania i współodpowiedzialności, wspólne działania klasy. ✓ Udział w życiu szkoły - Wybór przedstawicieli do Samorządu Uczniowskiego - Prawa i obowiązki ucznia w szkole ✓ Zapoznanie z podstawowymi dokumentami szkoły: - statut, program wychowawczy, regulamin oceniania, klasyfikowania i promowania, regulamin zachowania. - kryteria oceniania z poszczególnych przedmiotów nauczania. 	IX	Nauczyciele wychowawca
ZACHOWANIE BEZPIECZEŃSTWA		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stosowanie zasad higieny osobistej i reżimu sanitarnego – zgodnie z obowiązującą w szkole procedurą bezpieczeństwa w okresie pandemii COVID-19. ✓ Utrwalanie zasad bezpiecznego zachowania się <ul style="list-style-type: none"> - Jak należy zachowywać się na korytarzu, na boisku w czasie przerw oraz w poszczególnych pracowniach ✓ Przestrzeganie przepisów BHP w szkole i poza szkołą - Bezpieczna droga do szkoły - Bezpieczne przejście między budynkami - Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej - Bezpieczeństwo podczas wycieczek i spacerów - BHP na lekcjach i w pracowniach - Bezpieczne zabawy na śniegu i lodzie - Bezpieczeństwo podczas dowozów do szkoły - Niewybuchy i niewypały - Grzyby jadalne i trujące - Bezpieczne korzystanie z kąpielisk - Zapobieganie chorobom i infekcjom - Zagrożenia związane z zażywaniem różnorodnych środków psychoaktywnych.; leków papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy itp. ✓ Udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach ✓ Ostrzeżenie ludzi w sytuacjach zagrożenia życia (telefony alarmowe). 	IX -VI	Wychowawca Nauczyciele Pedagog Specjaliści
DBAŁOŚĆ O ŚRODOWISKO		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ekologia w naszym codziennym życiu <ul style="list-style-type: none"> - Ukazanie zagrożenia środowiska naturalnego, zmian klimatycznych i sposoby walki z nimi. ✓ Kształtowanie świadomości o konieczności dbania o środowisko naturalne <ul style="list-style-type: none"> - Udział w akcji „Sprzątanie Świata” oraz dorocznych obchodach „Dni Ziemi”. Dbanie o czystość terenów wokół szkoły. 	IX- VI	nauczyciele wychowawca
KULTURA OSOBISTA		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Savoir – vivre na co dzień - Dbanie o kulturę osobistą, przestrzeganie ustalonych reguł zachowania podczas różnorodnych sytuacji życia szkolnego (akademie, uroczystości szkolne, itp). ✓ Rozmawiamy spokojnie, słuchamy uważnie, pozwalamy wypowiedzieć się drugiej osobie. Dbamy o poprawne wyrażanie się, bez wulgaryzmów. ✓ Zwracanie szczególnej uwagi na problem obrażania, ośmieszania, komentowania na portalach społecznościowych w internecie, sms-y. ✓ Doskonalenie umiejętności komunikowania się, kultury słowa. 	IX- VI	nauczyciele wychowawca pedagog
ROZWÓJ INTELEKTUALNY		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Co to jest inteligencja - pojęcie inteligencji, iloraz inteligencji ✓ Twórcze myślenie -poznanie ćwiczeń na koncentrację uwagi i technik rozwijania myślenia ✓ Rozwijamy zainteresowania na zajęciach pozalekcyjnych, ✓ Uczestniczymy w promowaniu własnych sukcesów, ✓ Rozwijamy zainteresowania czytelnicze 	IX-VI	nauczyciele wychowawca pedagog
---	-------	--------------------------------------

ROZWÓJ PROZDROWOTNY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promocja zdrowego trybu życia - Wyrabianie świadomości potrzeby dbania o higienę osobistą - Zapoznanie uczniów z chorobami wynikającymi z braku dbania o higienę ✓ Odżywianie - Zapoznanie uczniów z chorobami związanymi z nieprawidłowym odżywianiem i ich konsekwencjami (anoreksja, bulimia, otyłość) - Kształtowanie właściwych nawyków odżywiania w wieku dojrzewania ✓ Sport w naszym życiu - Uświadamianie potrzeby aktywności fizycznej - Motywacja do aktywnego spędzania czasu wolnego ✓ Selekcjonowanie odbioru środków masowego przekazu: Internet, telewizja, reklamy. ✓ Udział w konkursach i akcjach promujących zdrowy styl życia. ✓ Uczestnictwo w „„<i>Programie dla szkół</i>” realizowanego przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (kl. I-V). ✓ Udzielanie porad i pomocy medycznej oraz gromadzenie informacji o stanie zdrowia uczniów. ✓ Propagowanie czytelnictwa czasopism, broszur itp. promujących zdrowy styl życia. 	IX-VI	nauczyciele wychowawca pedagog Pielęgniarka bibliotekarz
--	-------	--

ROZWÓJ EMOCJONALNY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznajemy siebie - Samoocena własnych cech charakteru, akceptacja siebie - Świadomość odpowiedzialności za rozwój własnej osobowości ✓ Świat uczuć - Rodzaje uczuć, ich rola w naszym życiu i w kontaktach z innymi ludźmi ✓ Jak radzić sobie z przykrymi emocjami - Rodzaje przykrych emocji, sposoby radzenia sobie z nimi ✓ Myślenie pozytywne, negatywne i ich wpływ na człowieka ✓ Stres w życiu człowieka - Rodzaje stresu, jak unikać sytuacji stresowych, metody kontroli nad stresem. 	IX-VI	nauczyciele wychowawca pedagog
---	-------	--------------------------------------

WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I LOKALNE

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Czym dla mnie jest Ojczyzna - Bóg, honor, Ojczyzna – znaczenie tego hasła - Kształtowanie pojęcia patriotyzmu - Honorowanie symboli narodowych i miejsc pamięci narodowej ✓ Uczestniczenie w obchodach świąt państwowych - Kalendarium świąt państwowych, rocznice ✓ Kształtowanie postaw, wychowanie do wartości ✓ Rozwijamy wiedzę o kulturze własnego regionu i jej związkach z kulturą narodową ✓ Kontaktujemy się ze środowiskiem lokalnym w celu wytworzenia bliskich więzi i zrozumienia różnorodnych przynależności człowieka ✓ Ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej przez rozwój tożsamości regionalnej ✓ Pomoc ludziom starszym, chorym, dzieciom zaniedbanym społecznie 	IX-VI	nauczyciele wychowawca pedagog
UPOWSZECHNIENIE WŚRÓD MŁODZIEŻY ZNAJOMOŚCI PRAWA I WYRABIANIE NAWYKU POSZANOWANIA GO		
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły, m.in. ze Statutem Szkoły (z akcentem na prawa i obowiązki ucznia), zasadami oceniania, z procedurami obowiązującymi na terenie szkoły (usprawiedliwienia, postępowania w sytuacjach kryzysowych, złamanie zakazu, np. palenia papierosów). - Spotkania uczniów z policją na temat odpowiedzialności karnej nieletniego. - Przeprowadzenie godzin wychowawczych dotyczących praw i obowiązków ucznia, odpowiedzialności za ich lekceważenie. - W razie zaistnienia sytuacji problemowej na terenie szkoły, konsekwentne postępowanie zgodne z procedurami zachowania się w sytuacjach kryzysowych. - Konsekwentne stosowanie kar i nagród zgodnie z regulaminem szkoły. - Informacje dotyczące praw człowieka. 	IX Wg ustaleń Cały rok Lekcje WOS	Wych. klas pedagog Nauczyciele przedmiotu
FUNKCJONOWANIE W RODZINIE, SPOŁECZEŃSTWIE I W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ POSTAWY SPOŁECZNE, ZAPOBIEGANIE PRZEMOCY I AGRESJI		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wartość rodziny w życiu człowieka ✓ Rozwiązywanie trudnych sytuacji życiowych i dokonywanie wyborów, podejmowanie ważnych decyzji i ich skutki. ✓ Przemoc i agresja - budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji, przemocy fizycznej, psychicznej i słownej. Pomoc ofiarom przemocy (instytucje, telefony). ✓ Szacunek dla innych, akceptacja inności i indywidualności, tolerancja. ✓ Sztuka porozumiewania się z innymi- kultura słowa. ✓ Konflikty- przyczyny i sposoby ich przezwyciężenia ✓ Pomoc innym -umiejętność udzielania pomocy i zwracania się o pomoc, pomoc koleżeńska ✓ Asertywność - na czym polega mówienie NIE - Kształtowanie umiejętności odmawiania w sytuacjach presji grupy ✓ Odpowiedzialność - Odpowiedzialność nie tylko za siebie ale też i innych ludzi ✓ Kontakty międzyludzkie - Reguły życia w grupie, nawiązywanie znajomości - Kształtowanie właściwych postaw w różnych sytuacjach życia szkolnego i pozaszkolnego. Wpajanie wartości. ✓ Rywalizacja a współzawodnictwo -źle rozumiana rywalizacja i jej skutki . ✓ Zapobieganie zjawisku cyberprzemocy, obrażania, ośmieszania się wzajemnego młodzieży w trakcie spotkań bezpośrednich oraz poprzez internet i telefony komórkowe tzw. hejt. ✓ Omawianie trudnych problemów wychowawczych w klasach, uwrażliwiająć młodzież na skutki podejmowanych niewłaściwych decyzji. ✓ Spotkania ze specjalistą, terapeutą, psychologiem. ✓ Pogadanki na temat stosownego zachowania w różnych sytuacjach, właściwa postawa (akademie, imprezy szkolne, klasowe, itp.) ✓ Sposoby rozładowania negatywnej energii poprzez udział w zajęciach pozalekcyjnych, sportowych. ✓ Konsekwentne reagowanie na wszelkie przejawy agresji w szkole. ✓ Nagradzanie zachowań pozytywnych- dążenie do zmniejszenia występowania zachowań nieakceptowanych. 	<p style="text-align: center;">IX-VI</p> <p style="text-align: center;">Wg potrzeb</p>	<p style="text-align: center;">nauczyciele wychowawca pedagog</p>
--	--	---

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH I INTERNETU

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Profilaktyka uzależnień - Uczestnictwo w spotkaniach zorganizowanych przez Policję - „Odpowiedzialność prawna nieletnich”. - Dostarczenie informacji o instytucjach zajmujących się pomocą, terapią osób zagrożonych uzależnieniem (adresy, telefony). - Pogłębianie wiedzy na temat środków odurzających i konsekwencji ich nadużywania (alkohol, narkotyki, dopalacze). - Warsztaty profilaktyczne ze specjalistą ds. uzależnień- „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć”. - Projekty edukacyjne o tematyce profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych - Udział w akcjach profilaktycznych, spektaklach, koncertach i innych działaniach organizowanych na terenie miasta lub oferowane przez instytucje. - Pogadanki na temat szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków oraz leków, dopalaczy. ✓ Bezpieczeństwo w sieci –cyberprzemoc. - Przepisy prawne regulujące zachowania w sieci, ochrona danych, wizerunku, itp - Zagrożenia cywilizacyjne -problem uzależnienia od internetu, telewizji, telefonów komórkowych. 	IX-VI	nauczyciele wychowawca pedagog specjaliści
DORADZTWO ZAWODOWE		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznawanie własnych zasobów (zainteresowania, uzdolnienia, itp.) ✓ Świat zawodów i rynek pracy. ✓ Poznanie oferty szkół ponadpodstawowych. ✓ Planowanie własnego rozwoju i ścieżki kształcenia. 	IX-VI	Wychowawca pedagog, doradca zawodowy